

Voortgangscommissie

Sint Maarten

Achttiende rapportage aan het ministerieel overleg over de periode

1 januari 2015 – 1 april 2015

De Voortgangscommissie:

R. Bandell, voorzitter

N. Schoof, lid

mei 2015

Inhoudsopgave

Algemeen	3
A. Politiekorps Sint Maarten	5
B. Gevangenis Point Blanche	7
C. De Landsrecherche	9
Overzicht van aanbevelingen	10

Bijlagen:

- Uitvoeringsrapportages van de minister van Justitie, 10,15 en 20 april 2015

Algemeen

De voortgangscommissie van Sint Maarten biedt u hierbij de achttiende voortgangsrapportage aan over de uitvoering van de plannen van aanpak van Sint Maarten in het eerste kwartaal van 2015.

De commissie heeft sedert december 2014 een vacature. Daarom is ook deze rapportage tot standgekomen zonder inbreng van een Sint Maarten lid van de commissie. De commissie acht de paritaire samenstelling van de commissie van bijzonder groot belang en hoopt dan ook dat de nieuwe regering van Sint Maarten spoedig een kandidaat zal voordragen. De commissie heeft tijdens het gesprek met de minister president het belang van een spoedige vervulling nog eens onder de aandacht gebracht.

Over de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak en onderwerpen die daarmee samenhangen werd gesproken met twee diensthoofden van de plannen van aanpak en een plaatsvervangend diensthoofd, te weten de plv. korpschef. Hoewel de komst van de commissie reeds lang tevoren was aangekondigd, was om onbekende redenen de korpschef niet aanwezig.

Voorts is gesproken met de minister president, de minister van Financien, de advocaat generaal en de hoofdofficier van justitie, de vertegenwoordiger van Nederland en de gouverneur van Sint Maarten. De commissie had een kennismakingsgesprek met de voorzitter van de Staten en maakte met hem een afspraak om een presentatie voor de leden te geven. Tot slot werd gesproken met het Sint Maartense lid van de Raad voor de Rechtshandhaving.

Door onvoorziene omstandigheden waren de minister van Justitie en zijn waarnemend secretaris generaal niet in het land.

De commissie betreurt het dat de minister de toegezegde stukken over Landsrecherche, de gevangenis en de politie, die in elk geval een wijziging (in de uitvoering) van het plan van aanpak politie betekent, nog niet voor advies aan de commissie heeft gezonden. De commissie roept de minister daarom nogmaals dringend op zijn toezegging alsnog gestand te doen.

Tevens ontvangt de commissie graag de resultaten van de evaluatie van de IBPS zodra die beschikbaar zijn.

Dit klemmt des te meer omdat plannen en regelingen betreffende de politie, landsrecherche en gevangenis in de ministerraad zijn goedgekeurd en zouden zijn doorgezonden naar de Raad van Advies van Sint Maarten.

Financiering

Met de minister van Financiën heeft de commissie gesproken over de haalbaarheid van de uitvoering van de goedgekeurde documenten. De commissie concludeert dat aan de voor advies doorgezonden documenten, met name de functieboeken, financiële gevolgen zijn verbonden waarvoor de minister van Justitie verantwoordelijk is. Er is de commissie uit geen der gesprekken gebleken dat de financiering rond is en daarom moet ernstig betwijfeld worden of de documenten het stadium van landsbesluit zullen bereiken.

Voor de overige uitvoering van de plannen van aanpak is ook niet gebleken dat de financiële dekking daarvoor is geregeld.

Geen voortgang

De algemene conclusie is dat afgelopen kwartaal geen voortgang is geboekt op belangrijke onderdelen van de plannen van aanpak. Dit is nu al enkele maanden het geval. De commissie dringt er bij het Ministerieel overleg op aan besluiten te nemen die de voortgang bevorderen. De commissie constateert ook dat voor enkele onderdelen van de plannen van aanpak die geen geld kosten soms al jaren geen voortgang wordt geboekt. Voor verder uitstel is naar het oordeel van de commissie geen excuus meer. In dit verband moet worden gedacht aan het integriteitplan van de gevangenis en wetgeving voor nadere bevoegdheden voor de landsrecherche.

Urgentie plannen van aanpak

De commissie merkt dat de urgentie voor de plannen van aanpak is weggeëbd. Dat is geen goede zaak voor overheidsonderdelen die ten tijde van 101010 “te licht” werden bevonden en waar waarvoor de uitvoering van een plan van aanpak voorwaardelijk was voor het verkrijgen van de status van land binnen het koninkrijk. De commissie dringt er bij de minister van Justitie op aan de urgentie te herbevestigen en daaraan concrete invulling te geven.

Ook tijdens dit werkbezoek is de commissie weer geconfronteerd met slecht functionerende ondersteunende diensten van het ministerie van Justitie. Stukken die aan het minister worden gezonden raken regelmatig zoek, de HRM functie belemmert de voortgang en de financiële functie lijkt niet in control. De juistheid van het besluit van de minister enkele jaren terug om geen gebruik te maken van de centrale diensten van het land moet ernstig worden betwijfeld. Ook het gebrek aan bekwame beleidsondersteuning remt de voortgang. De commissie adviseert de minister van Justitie nadrukkelijk interne maatregelen in overweging te nemen die de productiviteit en kwaliteit van het ministerie sterk verbeteren.

Plan versterking rechtshandhaving

De commissie schreef in de vorige rapportage over de voorbereiding van een plan ter versterking van de rechtshandhaving. Geen van de gesprekspartners bij de diensten was op de hoogte van een dergelijk plan, dan wel was daar wel van op de hoogte maar niet bekend met de inhoud. Het advies aan de minister van Justitie is daarom de diensthoofden meer te betrekken bij voorbereiding van de plannen ter versterking van de rechtshandhavingsekten. De commissie heeft voorts sterk de indruk dat de voorgenomen plannen ter versterking van de rechtshandhavingsekten niet of nauwelijks merkbaar zal bijdragen aan de uitvoering van de plannen van aanpak. Reeds eerder wees de commissie op de gevaren van nieuwe plannen over oude plannen. Vanuit haar verantwoordelijkheid zoals die in de wettelijke taakomschrijving van de commissie is vervat brengt zij dit onder de aandacht van het ministerieel overleg.

A. Politiekorps Sint Maarten (KPSM)

De minister had toegezegd het herzien inrichtingsplan van de politie voor advies aan de commissie te zenden. Wijziging van de formatie van de politie zou immers een substantiële wijziging van het plan van aanpak betekenen. De commissie heeft het herzien inrichtingsplan niet ontvangen. De minister zegt voor een andere benadering te hebben gekozen; het plan van aanpak wordt niet gewijzigd, doch de minister hanteert een maximale sterkte van 275 personeelsleden in het korps. De commissie is echter van mening dat het hier gaat om wijziging van het plan van aanpak. Op grond van artikel 29 van de Samenwerkingsregeling dient voor een dergelijke wijziging advies aan de commissie te worden gevraagd. De commissie verwacht daarom alsnog op korte termijn een adviesaanvraag van de minister, waarbij onderbouwd wordt hoe de maximale sterkte tot stand is gekomen en wat de overige plannen met de toekomst van de politie zijn. De commissie wijst er op voorhand op dat een sterkte waarbij niet wordt voldaan aan de Onderlinge regeling minimale sterkte politie niet op een positief advies kan rekenen. De Onderlinge regeling ziet op een sterkte uitgedrukt in executieven in verhouding tot de formatie van het inrichtingsplan zoals dat in 2010 is vastgesteld.

Bij de berekening kan worden uitgegaan van de formatie van het inrichtingsplan minus het aantal formatieplaatsen van de voormalige immigratiedienst. Dat onderdeel is overgegaan naar de IBPS (toelatings- en grensbewakingsdienst).

Personeel politie

In de personele situatie bij de politie is geen wijziging opgetreden. Het korps doet wel aan werving en selectie maar onzeker is of te selecteren kandidaten dit jaar nog de opleiding ingaan wegens ontbreken van financiële dekking. De juridisch medewerker bij het stafbureau van de korpsleiding is nog niet geworven. Zicht op uitbreiding van het personeelsbestand is er dus niet.

Ook is er geen zicht op de benoeming van de nieuwe korpschef. Hoewel het selectiebesluit al een half jaar geleden is genomen en de naam van de kandidaat al in brede kring bekend is komt het nog steeds niet tot een benoeming. Dat is slecht voor de doorontwikkeling van het korps en stagneert de voortgang bij de politie.

Politie onderwijs

Reeds in de vorige uitvoeringsrapportage van de politie was te lezen dat er stagnatie is bij de gezamenlijke politieopleiding, uitgaande van een reizend docentensysteem, waartoe in het JVO van juni 2015 door de ministers een aanzet was gegeven. In de uitvoeringsrapportage werd aangegeven dat CN/VenJ en Curacao een eigen koers varen. Het KPSM laat de politieopleiding nu verzorgen door de Justice Academy op Sint Maarten met voornamelijk docenten uit het eigen korps. Voor de kwaliteitsbewaking en certificering zijn offertes van verschillende externe partijen gevraagd. De Politie Academie verzorgt certificering uitsluitend voor door de Politieacademie opgeleide personen. De commissie adviseert de minister van Justitie de eerder voorgenomen gezamenlijkheid opnieuw in het JVO te bespreken en adviseert het ministerieel overleg haar invloed aan te wenden een gezamenlijke politieopleiding tussen de landen te bevorderen.

ICT

Helaas heeft de commissie niet met de minister kunnen spreken over de ICT. De commissie ontvangt van verschillende kanten informatie dat er weer stagnatie in de gemeenschappelijk ict voorziening komt. De commissie ziet dat met lede ogen aan en wijst erop dat tweespalt in de gemeenschappelijke voorziening niet mag leiden tot stagnatie in het functioneren van de politie en andere justitiele diensten.

Omdat een meningsverschil en/of communicatiegebrek een suboptimale informatievoorziening en –communicatie tot gevolg kan hebben meent de commissie dat dit onderwerp meer aandacht van de ambtelijke en politiek leiding moet krijgen. Sprekend over versterking van de rechtshandhavingketen is dit langlopende ict-punt zeker iets wat op korte termijn opgelost dient te worden.

De commissie adviseert het ministerieel overleg een besluit te nemen dat spoedig leidt tot oplossing van dit conflict op basis van een verslag van bevindingen van een objectieve externe deskundige al dan niet door de voortgangscommissie in te schakelen en voorzien van een advies van de commissie.

Driehoeksoverleg

Een belangrijke factor voor het effectief functioneren van de justitieketen is het periodieke driehoeksoverleg tussen de bestuurder, politie en openbaar ministerie. Een goed functionerend secretariaat, structurele planning van de overleggen en goede agendering zijn onontbeerlijk voor een effectief overleg dat bijdraagt aan de veiligheid op Sint Maarten. De commissie constateert dat het driehoeksoverleg al jaren niet behoorlijk functioneert en daarmee de effectiviteit van de justitieketen ondermijnt en adviseert de minister van Justitie hieraan expliciet aandacht te besteden.

B. Gevangenis Point Blanche

Renovatie en nieuwbouw

Tijdens het werkbezoek aan de gevangenis heeft de commissie gezien dat de renovatie tegen het einde loopt. Aansluitend zal worden begonnen met de uitbreiding van de gevangenis door een verdieping op de bestaande bouw te plaatsen. In het in de ministerraad goedgekeurde functieboek is onder meer rekening gehouden met extra personeel voor de uitbreiding van de gevangenis. Omdat de uitbreiding van de gevangenis geen onderdeel is van het plan van aanpak dat in 2010 is vastgesteld, is de uitbreiding (gebouw en personeel) geen onderwerp van beoordeling door de commissie. Niettemin herhaalt de commissie dat de uitbreiding van de detentiecapaciteit een goede zaak is.

In de vorige rapportage meldde de commissie nog een lage bezettingsdruk in de gevangenis, dat door de gesprekpartners werd geweten aan een "conjunctuurbeweging"; ditmaal gaven de gesprekspartners aan dat de capaciteit wederom gevuld is, zonder dat daarvoor een oorzaak aan te wijzen is.

Personeel

Gemeld werd dat de functie van hoofd bedrijfsvoering is vervuld. Weliswaar zijn 22 kandidaten voor beveiligingsmedewerker geselecteerd, maar voor aanstelling van kandidaten die de hele procedure nog moeten doorlopen (o.a. psychologische test) is de financiële dekking niet gewaarborgd.

Feit blijft dat de personele bezetting (kwaliteit en kwantiteit) een cruciaal onderdeel in de plannen van aanpak is en de commissie maakt zich daar nog steeds grote zorgen over. Niet alleen vormt de financiering een belemmering, maar ook de wervingsfunctie kan en moet sterk worden verbeterd.

Tijdens het werkbezoek vernam de commissie dat alle unithoofden, en daarmee het hele MT onder de directeur, uit functie is gezet dan wel uit eigener beweging vertrokken is. Er is daardoor een zeer ernstig personeelsprobleem ontstaan. De commissie verzoekt de minister van Justitie dit op kortst mogelijke termijn op te lossen.

Hoewel de renovatie wel vordert wordt de detentiefunctie niet verbeterd, omdat het gevangenispersoneel niet op haar taak is berekend. Personeelstekort, gebrek aan opleiding en zwak management zijn daarvan de belangrijkste oorzaken. De commissie verwijst ook naar de bevindingen hierover in het onlangs verschenen rapport van de Raad voor de Rechtshandhaving over de detentiefunctie op Sint Maarten.

De commissie adviseert de minister van Justitie op korte termijn overleg te starten met Nederland om personeel te werven in Nederland, zoals dat ook bij de politie en IBPS is gebeurd.

Omdat de situatie in de gevangenis ronduit urgent is adviseert de commissie het ministerieel overleg om dat overleg spoedig te doen plaatsvinden en tot een goed einde te brengen.

Integriteitsbeleidsplan

Het concept integriteitsplan aan de minister van justitie gezonden voor goedkeuring. Vaststelling daarvan heeft nog niet plaatsgevonden. De commissie dringt er bij de

minister op aan het plan zo spoedig mogelijk vast te stellen en acties die daaruit voortvloeien voor de gevangenis zo snel mogelijk te beginnen.

ICT

Ook voor de ICT in de gevangenis geldt dat introductie van verschillende systemen wacht op een justitiebreed systeem dat in voorbereiding zou zijn. Een deugdelijke geautomatiseerde administratie is voor het functioneren van de gevangenis van groot belang. De commissie verzoekt de minister om in de volgende rapportage informatie te verstrekken over de ict voorzieningen in de justitiele sector, waaruit kan blijken wanneer welke systeem in gebruik genomen kan worden.

C. De Landsrecherche

Personeel

Nadat in 2014 vijf nieuwe personeelsleden zijn geworven, zijn voor 2015 wederom vier vacatures opengesteld. De werving en selectie is gaande en de verwachting is dit jaar vier goede medewerkers bij de landrecherche in dienst te kunnen nemen. De commissie heeft er waardering voor dat het diensthoofd zijn formatie (16 fte) dit jaar gevuld krijgt, ondanks een moeizame start en een zware werkbelasting.

De commissie wijst erop dat gezien die zware werkbelasting van de landsrecherche een formatie van 16 fte te krap is. Een uitbreiding, althans tijdelijk is zeer nodig.

Genoemd wordt een aantal van vijf rechercheurs, van wie enkele met een specialisme.

Ook voor de landsrecherche geldt dat ondersteuning door Nederland door het faciliteren van de werving en aanstelling (financieel) nuttig en effectief is en op korte termijn te realiseren.

Wetgeving

Een niet afgerond punt bij de landsrecherche is wetgeving betreffende, onder andere, de nadere bevoegdheden van de landsrecherche. De commissie heeft er bij herhaling op aangedrongen deze wetgeving snel af te ronden, doch dat is na het strijken van jaren nog niet gebeurd. De commissie ontvangt bij de eerstvolgende uitvoeringsrapportage van de minister graag het concept van de wetgeving en informatie over het stadium waarin het concept nu verkeert.

Overzicht van aanbevelingen en adviezen

1. De commissie dringt er bij het Ministerieel overleg op aan besluiten te nemen die de voortgang van de uitvoering van de plannen van aanpak bevorderen.
2. Omdat de situatie in de gevangenis ronduit urgent is adviseert de commissie het ministerieel overleg om het overleg met Nederland over werving van personeel in Nederland spoedig te doen plaatsvinden en tot een goed einde te brengen.
3. De commissie adviseert het ministerieel overleg de politieopleiding op de agenda te zetten met als doel de gezamenlijkheid alsnog te bereiken.
4. De commissie adviseert het ministerieel overleg met klem te bespreken hoe het tekort aan executief personeel bij de politie wordt ingelopen.
5. De commissie adviseert het ministerieel overleg een besluit te nemen dat spoedig leidt tot oplossing van het ICT conflict op basis van een verslag van bevindingen van een objectieve externe deskundige al dan niet door de voortgangscmissie in te schakelen en voorzien van een advies van de commissie.
6. De commissie verzoekt de minister van Justitie van Sint Maarten op korte termijn zijn onderbouwde plan tot maximering van de sterkte van de politie voor advies aan de commissie te zenden.

Uit eerdere rapportages:

- A. De commissie geeft het ministerieel overleg in overweging een doorlichting te laten uitvoeren van de politie, gevangenis en landsrecherche op gewenste organisatie en sterkte.
- B. De voortgangscmissie bepleit dat in het ministerieel overleg duidelijkheid wordt gegeven over in voorbereiding zijnde plannen en ondersteuningsverzoeken van Sint Maarten.
- D. De commissie adviseert vast te stellen dat prioriteit bij de uitvoering van de plannen van aanpak dient te liggen en dat uitgaven daarvoor zichtbaar in de begroting van het land worden opgenomen.
- C. De commissie hoopt zo spoedig mogelijk op een voordracht voor een kandidaat voor het Sint Maartense lidmaatschap in de commissie.